

28.12.2022

INTERVIU/ Tatiana Ivanicichina: Băncile sunt bine capitalizate și stabile

Sistemul bancar al Republicii Moldova încheie anul 2022 cu rezultate financiare bune, demonstrând suficientă capitalizare a băncilor și dezvoltare durabilă a acestora. Pentru prima dată, profitul net al băncilor va depăși nivelul record de 3 mld. lei. Vicepreședinta Băncii Naționale a Moldovei (BNM), Tatiana IVANICICHINA, într-un interviu cu redactorul-șef al revistei Profit, Alexandru TANAS, a vorbit despre interacțiunea productivă a autorității de reglementare cu băncile, obiectivele sistemului bancar pentru anul 2023, politica monetară care stimulează creditarea economiei, precum și poziția regulatorului în ceea ce privește plata dividendelor acționarilor băncilor.

Profit: Doamnă vicepreședintă, cum caracterizați rezultatele preliminare ale sectorului bancar din Moldova în 2022?

Tatiana IVANICICHINA: Anul 2022 a fost un an dificil: războiul din Ucraina a generat riscuri importante pentru Moldova, iar criza energetică și inflația înaltă au afectat în mod negativ economia. Pentru a gestiona aceste riscuri, BNM a luat măsuri suplimentare: a monitorizat constant piața financiară, a menținut o rată adecvată a dobânzii și a asigurat un flux constant de lichidități în sistemul bancar. Prin acțiuni previzibile și coordonate a fost susținută stabilitatea și reziliența sectorului bancar. Drept urmare, oamenii au continuat să aibă încredere în bănci și și-au păstrat depozitele lor în instituțiile financiare, ceea ce, de asemenea, a contribuit la menținerea stabilității financiare a țării.

Profit: Cum evaluăm corect interacțiunea autorității de reglementare cu băncile în 2022? Cum au reacționat băncile la deciziile BNM privind reglementarea activităților lor pe piață?

Tatiana IVANICICHINA: În anul 2022, eforturile BNM în domeniul reglementării au fost concentrate pe continuarea promovării cerințelor Basel III. Am lucrat la actualizarea, elaborarea și definitivarea proiectelor unor acte normative secundare necesare pentru alinierea la cerințele de creditare responsabilă, planul de redresare al băncii, acoperirea necesarului de lichiditate, efectul de levier, amortizoarele de capital, indicatorul de finanțare stabilă netă (NSFR), tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate. Aceste proiecte vor completa cadrul normativ secundar, necesar pentru aplicarea prevederilor Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor. Toate deciziile BNM în ceea ce privește activitatea de reglementare a băncilor au ca scop final asigurarea stabilității și viabilității sistemului bancar național. În același timp, băncile trebuie să înțeleagă motivul din care BNM aprobă un anumit act normativ, iar dacă există propuneri constructive din partea instituțiilor bancare, acestea trebuie discutate, ceea ce facem în mod constant. Noi considerăm transparența procesului decizional nu ca pe o formalitate, ci ca pe un proces important și responsabil, pe care ni-l asumăm pe deplin. Doar așa se poate obține succes în îmbunătățirea reglementărilor existente.

Profit: Ce ne puteți spune despre profitabilitatea instituțiilor financiare, care servește drept bază pentru fiabilitatea și stabilitatea băncilor?

Tatiana IVANICICHINA: Profitul obținut de către băncile licențiate în primele 10 luni ale anului 2022 sugerează că băncile sunt stabile, iar îngrijorări legate de performanța lor în acest moment nu există. Astfel, la 31.10.2022 profitul băncilor a constituit 3 230,9 mil. lei, majorându-se cu 1 348,7 mil. lei (71,7%) comparativ cu perioada similară a anului precedent. Majorarea se datorează creșterii veniturilor din dobânzi, cu 3 344,7 mil. lei (81,1%), în special, din activitatea de creditare. De asemenea s-au majorat veniturile din diferențele de curs de schimb – cu 413,5 mil. lei (43,1%), și din onorarii și comisioane – cu 405,8 mil. lei (19,9%). Concomitent, s-au majorat cheltuielile neaferele dobânzilor cu 2 008,6 mil. lei (46,3%) și cheltuielile cu dobânzi – cu 841,6 mil. lei (82,6%). Indicatorii rentabilității activelor și capitalului au constituit 3,1% și, respectiv, 18,3%, ceea ce comparativ cu perioada similară a anului precedent constituie o majorare cu 1,1 p.p. și, corespunzător, cu 6,1 p.p. E de menționat că băncile mulți ani la rând își direcționează cea mai mare parte a profiturilor obținute spre capitalizare, ceea ce la rândul său duce la fortificarea stabilității băncilor, dar le permite, totodată, să-și crească afacerea.

Profit: Datorită cărui fapt băncile și-au sporit profiturile, ținând cont de situația din economie?

Tatiana IVANICICHINA: Primele 10 luni ale anului 2022 au fost mai profitabile pentru participanții de pe piața bancară decât aceeași perioadă în 2021. Astfel, la 31.10.2022 băncile licențiate au obținut venituri totale în sumă de 11 442,8 mil. lei, care s-au majorat comparativ cu perioada similară a anului precedent cu 4 198,4 mil. lei sau cu 58,0%. Între acestea, veniturile din dobânzi au constituit 65,3% (la 31.10.2021 – 56,9%), iar veniturile neaferele dobânzilor – 34,7% (la 31.10.2021 – 43,1%). Veniturile din dobânzi s-au majorat la toate cele 11 bănci licențiate, în principal, ca urmare a majorării considerabile a portofoliului de credite, precum și a ratei medii la creditele în moneda națională. Acestea au crescut de la 7,92% la 31.10.2021 până la 14,31% la 31.10.2022, iar la cele în valută – de la 4,09% până la 4,48%. La fel, s-a majorat și rata medie a dobânzii la valorile mobiliare de stat, de la 6,4% până la 21,7%. Totodată, pe parcursul perioadei de referință veniturile neaferele dobânzilor au sporit cu 841,6 mil. lei (82,6%), în principal, ca urmare a majorării câștigurilor din diferența cursului de schimb. Această majorare a fost de 413,5 mil. lei (43,1%). De asemenea, veniturile din onorarii și comisioane au crescut cu 405,8 mil. lei (19,9%), ca urmare a majorării numărului și volumului tranzacțiilor efectuate prin sistemele de plăți SAPI, SWIFT, precum și a numărului și volumului operațiunilor cu carduri emise în Republica Moldova.

Profit: În ce măsură BNM este mulțumită de volumele CNT ale băncilor?

Tatiana IVANICICHINA: Băncile sunt bine capitalizate. Fondurile proprii au constituit 18 274,1 mil. lei, majorându-se cu 3 095,3 mil. lei (20,4%) comparativ cu finele anului precedent. Indicatorul „Rata fondurilor proprii” este la un nivel înalt, constituind 30,3%, în creștere cu 4,4 p.p. față de finele anului precedent. Conform rapoartelor prezentate de bănci, toate au respectat indicatorul „Rata fondurilor proprii totale” (limita pentru fiecare bancă ≥ 10%). Indicatorul dat variază de la 23,1% până la 63,6%, în funcție de bancă. Totodată, toate băncile respectă cerința față de indicatorul „Rata fondurilor proprii totale luând în considerare amortizoare de capital”. Băncile respectă și cerința suplimentară de fonduri proprii stabilită de BNM ca urmare a rezultatelor procesului de supraveghere și evaluare a activității băncilor (SREP). Acest nivel de capitalizare este înalt, dar pentru timp de pace, așa zice eu. Nu trebuie să uităm de circumstanțe: momentan economia se confruntă cu un șir de riscuri, pornind de la situația economică, inflație, criza energetică și terminând cu războiul de la frontierele noastre. În caz că s-ar materializa vreunul dintre aceste riscuri, menținerea nivelului înalt de capitalizare al băncilor comerciale ar putea deveni foarte actuală. Evident că pe măsura atenuării sau consumării riscurilor, BNM poate reacționa, inclusiv prin modificarea cerințelor față de capital. Instrumentarul existent în acest moment ne permite o flexibilitate maximă, prin intermediul amortizoarelor de capital și evaluărilor individuale SREP.

Profit: Cum s-a schimbat calitatea portofoliilor bancare în anul 2022 – un an dificil din cauza înrăutățirii situației din sectorul real? Ce rezerve suplimentare ar putea fi necesare în acest sens în 2023?

Tatiana IVANICICHINA: La 31.10.2022, creditele neperformante au constituit 3 903,9 mil. lei, fiind în majorare cu 443,4 mil. lei sau cu 12,8% comparativ cu finele anului precedent. Ponderea acestora în totalul de credite a constituit 6,5% și este în majorare ușoară, cu 0,3 p.p. față de finele anului precedent. Concomitent, în perioada de referință s-au majorat și creditele expirate – cu 369,0 mil. lei sau 21,2% până la 2 109,0 mil. lei. De asemenea, s-a majorat cu 0,4 p.p ponderea acestora în totalul de credite, până la 3,5%.

Perspectivile macroeconomice negative ar putea duce la noi majorări de prețuri la resurse energetice, ceea ce ar putea accelera din nou rata de creștere a inflației, iar odată cu asta capacitatea de plată a debitorilor ar putea fi diminuată de creșterea cheltuielilor atât pentru bunuri și servicii, cât și pentru creditele cu rată flotantă a dobânzii. Astfel, am putea asista la majorarea cazurilor de neonorare a obligațiilor financiare față de creditor și deteriorarea calității activelor băncilor. Doar într-o astfel de situație băncile vor fi nevoite să recurgă la formarea rezervelor suplimentare la creditele acordate anterior, conform reglementărilor BNM.

Dar încă din primăvara anului 2022 BNM a introdus un amortizor de risc sistemic de 2%, care vizează expunerile băncilor față de persoanele fizice, adică anume acest risc. Considerăm că, în linii mari, această cerință suplimentară de capital acoperă potențialele riscuri de deteriorare a calității portofoliului băncilor legate de situația economică actuală.

Profit: Din punctul Dvs. de vedere, cum a fost politica autorității de reglementare: „dură” sau „moale”?

Tatiana IVANICICHINA: Nu aș opera cu astfel de termeni, pentru că nu-i consider aplicabili unor decizii de reglementare. Avem o comunicare amplă și continuă cu băncile comerciale în privința activității noastre de reglementare, acceptăm și ținem cont de opinia și propunerile lor, astfel încât să fim pe aceeași lungime de undă, să ne mișcăm cu aceeași viteză.

Dacă e să comparăm acest an cu alții – suntem într-o perioadă în care se suprapun crize multiple și viteza de reacție, a noastră și a sistemului, trebuie să corespundă momentului. Dar, din nou, aici nu este loc de cuvinte ca „dur sau moale”. Ne putem întreba însă dacă e „necesar și oportun” ceea ce facem. și cred că deciziile noastre pe parcursul acestui an au fost necesare și oportune.

Profit: Cum reacționați în BNM la criticile aduse autorității de reglementare cu privire la valorile ridicate ale rezervelor obligatorii și ratei de bază?

Tatiana IVANICICHINA: Banca Națională este deschisă la critica exprimată în mod constructiv și are diverse platforme de comunicare atât cu autoritățile, cât și cu societatea civilă. Aici sunt formulate toate propunerile, pe care ulterior le analizăm. Concomitent, trebuie să menționez că BNM a întreprins și va întreprinde toate măsurile necesare pentru a-și îndeplini obiectivul fundamental – de a aduce inflația măsurată prin indicele prețurilor de consum în proximitatea țintei de 5,0%, cu o posibilă deviere de $\pm 1,5$ puncte procentuale.

Profit: Revenind și analizând acțiunile BNM, se pare că pe tot parcursul anului 2022 autoritatea de reglementare a luat deciziile prompt și hotărât.

Tatiana IVANICICHINA: Timpurile complicate și evoluțiile dramatice solicită decizii prompte. Astfel, identificând și analizând presiunile inflaționiste la adresa evoluției indicelui prețurilor de consum, BNM a operat începând cu a doua jumătate a anului precedent un șir de majorări a ratei de bază, de la nivelul de 2,65% până la 21,50% anual.

Totodată, BNM a majorat norma rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în lei moldovenești și în valută neconvertibilă până la nivelul de 40,0% din baza de calcul, iar norma rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în valută – până la nivelul de 45,0% din baza de calcul.

Măsurile respective de politică monetară au urmărit atenuarea presiunilor inflaționiste persistente la adresa evoluției inflației și temperarea ritmurilor de creștere a prețurilor de consum, pentru revenirea la ținta inflației stabilită la nivelul de 5,0%.

Profit: Acum toți sunt în așteptarea procesului invers – relaxarea și micșorarea rezervelor și a ratei de bază. Este prevăzut acest lucru în politica monetară și de credit pentru anul 2023?

Tatiana IVANICICHINA: Deciziile noastre de politică monetară se bazează pe evoluțiile economiei, prognozate și constatate. Evident că dacă se vor întruni condițiile pentru relaxarea politicii monetare, nu vom pregeta să o aplicăm. Conform prognozelor anterioare și a celei din Raportul asupra inflației din luna noiembrie 2022, inflația anuală în trimestrul IV 2022 va atinge nivelul maxim și va schimba traiectoria, diminuându-se pentru toată perioada următoare prognozată. În contextul schimbării direcției inflației, conduita politicii monetare va necesita ajustarea cu atenție sporită la realitățile naționale și mondiale, pentru a crea condiții adecvate atingerii obiectivului fundamental al BNM.

Profit: A fost nevoită BNM să „sperie” cu dezechilibre nedorite în piață, din care este „difícil” și, cel mai important, „scump” să ieși?

Tatiana IVANICICHINA: Nu cred că termenul „a speria” este aplicabil comunicării noastre publice. Banca Națională poate descrie, după caz, diverse scenarii a evoluției situației, în funcție de aprobarea deciziilor. De fiecare dată când transmitem aceste mesaje pieței, dar și publicului ne străduim să fim cât mai bine înțeleși, să nu lăsăm loc de interpretări. Acest lucru construiește în timp încrederea în BNM și previzibilitatea acesteia. De altfel, publicul se poate informa din mesajele BNM, comunicatele de presă, rapoartele asupra inflației, conferințele de presă și interviuri, și să-și formeze opinii de sine stătător.

Profit: Înțeleg oponenții politicii BNM că în timpul unei recesiuni economice, din cauza scăderii cererii externe, prin factori stimulatorii – ratele scăzute ale dobânzii la credite – nu reușești prea multe?

Tatiana IVANICICHINA: Cred că cel mai potrivit ar fi să punem această întrebare oponenților la care faceți referire. Totodată, din punct de vedere teoretic, efectul stimulator produs de creditele la rate mici asupra cererii interne nu poate substitui rezultatele politicilor de finanțare și subvenționare, reformele structurale și de extindere a piețelor de desfacere pentru produsele și serviciile autohtone. Stimularea activității economice poate fi realizată doar prin intermediul unui mix adecvat de politici macroeconomice la nivelul unui stat, un rol important revenindu-le politicilor publice macroeconomice care asigură creșteri economice de durată și care se află în afara competenței BNM.

Profit: Există vreun pericol că, prin stimularea economiei, băncile vor ajunge într-o situație din care nu vor putea ieși de sine stătător?

Tatiana IVANICICHINA: Deocamdată, noi nu vedem o astfel de situație, pentru că cerința de capital pentru bănci presupune o rată a fondurilor proprii totale de 10%, ceea ce depășește cerința stabilită în cadrul european (8%). Mai mult ca atât, o supraveghere bazată pe riscuri prevede că băncile trebuie să dețină capital în corespundere cu nivelul riscurilor asumate de bancă.

Profit: Intenționează BNM să majoreze capitalul băncilor?

Tatiana IVANICICHINA: Actualmente, băncile sunt suficient de capitalizate, iar BNM nu vede premise pentru majorarea cerințelor față de capitalul băncilor. În activitatea lor, băncile sunt supuse permanent unor riscuri inerente. Pentru ținerea sub control a riscurilor, băncile dispun de un cadru cuprinzător de administrare a activității, care este instituit ținând cont inclusiv de natura, amploarea și complexitatea riscurilor.

La fel, băncile dispun de o cultură privind riscurile, integrată la nivel de bancă și bazată pe o deplină înțelegere a riscurilor cu care se confruntă și a modului în care acestea sunt administrate.

BNM monitorizează permanent activitatea băncilor în cadrul procesului de supraveghere și în cazul în care constată că acestea și-au asumat riscuri excesive, impune măsuri de supraveghere în scopul remedierii deficiențelor la un stadiu incipient.

Profit: Cum pregătește autoritatea de reglementare băncile pentru riscurile posibile?

Tatiana IVANICICHINA: Pe parcursul ultimilor ani, sectorul bancar a trecut printr-un șir de reforme conforme cu acordurile BASEL III. Scopul acestora a fost să consolideze cadrul de administrare a activității băncilor și să majoreze capacitatea de gestiune a riscurilor.

Acest cadru este conceput în mod riguros și include o structură organizatorică clară, cu linii de responsabilitate bine definite, transparente și coerente; procese eficiente de identificare, administrare, monitorizare și raportare a riscurilor; un proces de evaluare a adecvării capitalului la riscuri; un proces de evaluare a adecvării lichidității; mecanisme adecvate de control intern, inclusiv proceduri administrative și contabile riguroase; politici și practici de remunerare care să promoveze și să fie în concordanță cu o administrare sănătoasă și eficientă a riscurilor, cerințe privind Planul de redresare – un instrument eficient de gestionare a situațiilor de criză. Toate au ca scop menținerea stabilității financiare a băncilor.

Astfel, în prezent băncile sunt destul de pregătite pentru a identifica, recunoaște și a diminua riscurile, precum și pentru a asigura încadrarea apetitului la risc în limita capitalului disponibil. BNM are așteptări că băncile vor depune în continuare efort pentru ajustarea cadrului de administrare intern în conformitate cu cele mai bune practici și vor asigura automatizarea proceselor, care sunt inevitabile în era digitalizării.

Profit: Confort pentru economie – pe cât de epuizată este „porția” șocurilor negative pentru economie în 2022?

Tatiana IVANICICHINA: Cred că e prea dur să le numim șocuri. Am putea mai degrabă să le spunem potențiale riscuri. Așa cum a fost menționat și în ultimul raport asupra inflației, Republica Moldova se pare că a depășit cele mai mari șocuri, însă există mai multe riscuri până la finalul anului. Acestea ar putea fi: trendul ascendent al prețurilor la resurse energetice pe piața internă sau europeană și, ca rezultat, continuarea creșterii prețurilor la produsele alimentare în regiune; scăderea competitivității producției autohtone pe piața externă, urmare creșterii costurilor, inclusiv celor energetice. Alte riscuri țin de mediul extern care se va caracteriza prin oferta redusă, cotațiile înalte la resurse energetice și alte materii prime, războiul din Ucraina, scăderea cererii mondiale. Rămâne înaltă probabilitatea crizei datoriiilor suverane cu transmitere pe piețele financiare. Nivelul înalt al inflației duce la majorarea atât a dobânzilor pentru finanțarea deficitelor publice, cât și a celor la deservirea datoriiilor care au crescut impunător.

Profit: Cum ați caracteriza relațiile BNM cu FMI în 2022?

Tatiana IVANICICHINA: Anul acesta a fost foarte productiv în sensul relațiilor cu FMI. Războiul din Ucraina și criza energetică au dus la extinderea ajutorului și finanțării din partea partenerilor de dezvoltare și, respectiv, la creșterea intensității interacțiunilor cu organizațiile internaționale. Moldova azi are în persoana FMI un aliat de nădejde pentru stabilitatea și dezvoltarea sa, relațiile cu fondul fiind bazate pe suportul intereselor naționale ale Moldovei și pe asigurarea unei dezvoltări sustenabile.

Profit: Cum decurge implementarea programului cu FMI?

Tatiana IVANICICHINA: La momentul actual, nu sunt înregistrate rețineri sau devieri de la programul pe care l-am stabilit cu FMI și, probabil, acest lucru se datorează comunicării intense pe care o avem cu fondul.

Profit: Pe cât de regulat răscumpără statul obligațiunile BNM?

Tatiana IVANICICHINA: Guvernul Republicii Moldova și-a onorat toate obligațiile de plată ce vizează instrumentele financiare din portofoliul BNM, inclusiv cele cu privire la valorile mobiliare derivate din garanțiile de stat.

Profit: Acest lucru se face din buget sau Ministerul Finanțelor se bazează doar pe profitul BNM?

Tatiana IVANICICHINA: Legislația în vigoare prevede că în cazul în care mărimea capitalului statutar al BNM la finele anului financiar constituie de la 4% până la 10% din totalul obligațiunilor monetare ale Băncii Naționale, 50% din profitul disponibil pentru distribuție se alocă pentru majorarea capitalului statutar, iar 50% din profitul disponibil pentru distribuție se transferă la venitul bugetului de stat.

În acest sens, în baza rezultatelor financiare înregistrate în anii 2019-2021, au fost transferate 50% din profituri la bugetul de stat, ceea ce compensează parțial cheltuielile pentru plățile principale și dobânzile la valorile mobiliare de stat. Suplimentar, indiferent de rezultatul financiar al BNM, Guvernul urmează să-și onoreze obligațiile de plată prin includerea acestor cheltuieli în planificările bugetare.

Profit: Au parvenit careva cereri la BNM de la investitori cu privire la achiziționarea unor cote semnificative?

Tatiana IVANICICHINA: În prezent la BNM se află în proces de examinare două cereri ale potențialilor cumpărători pentru achiziția deținerilor calificate în capitalul a două bănci.

Profit: Rezervele BNM constituie \$4,3 mld. Pe cât de mulțumită este autoritatea de reglementare de acest nivel al rezervelor?

Tatiana IVANICICHINA: Într-adevăr, activele oficiale de rezervă au atins în ultimele luni niveluri-record, în principal, datorită finanțării de la partenerii de dezvoltare externi și intervențiilor BNM de procurare pe piața valutară locală. Un nivel suficient al rezervelor, măsurat prin prisma mai multor indicatori utilizați în practica internațională contribuie la reziliența economiei în situații de criză, la sporirea încrederii în moneda națională și în economia națională în general.

Cu un nivel suficient de rezerve, BNM poate reacționa rapid la eventualele șocuri de pe piețele financiare și poate asigura stabilitatea macrofinanciară a statului, așa cum a făcut-o și în perioadele de criză recente.

Profit: Care factori au „limitat” băncile să-și crească volumele de creditare în 2022?

Tatiana IVANICICHINA: Factori externi precum și cei interni (consecințele multiplelor crize suprapuse cu care ne confruntăm) au influențat activitatea de creditare.

Unul dintre factorii esențiali ai creșterii creditării este previzibilitatea și încrederea în viitor. Evident că războiul la frontiera țării noastre, crizele energetice și creșterea inflației au fost unii dintre factorii ce au făcut agenții economici și

populația să fie mai precauți în atragerea de noi credite. La fel, pe parcursul anului au fost aprobate niște reglementări noi privind creditarea persoanelor fizice, care solicită să se țină cont de veniturile lor și capacitatea de a deservi toate creditele atrase, ceea ce a dus la reevaluarea capacității de a se credita pentru mulți clienți ai băncilor. Și, desigur, ratele înalte ale dobânzilor la credite, la fel, au avut efectul de a le face mai puțin atractive.

Profit: Cum a afectat politica BNM reducerea creditării în sectorul real?

Tatiana IVANICICHINA: Este adevărat că majorarea ratei de bază duce la creșterea ratelor la credite, însă este important de menționat faptul că poziția politicii monetare este în permanență revizuită de către Comitetul executiv al BNM, astfel încât să fie atinsă ținta inflației de 5,0% pe termen mediu, cu o posibilă deviere de $\pm 1,5$ p. p.

Decizia de majorare a ratei de bază a produs efectul scontat – a dus la majorarea ratelor dobânzii la creditele și depozitele în moneda națională, atenuând astfel presiunile inflaționiste din perspectiva activității de creditare.

Profit: Care sunt principalele scopuri și obiective ale sistemului bancar pentru 2023?

Tatiana IVANICICHINA: Principalele scopuri și obiective ale sistemului bancar pentru anul 2023 sunt de a depăși provocările și riscurile existente, atât cele inerente activității operaționale, cât și cele de natură externă.

Având în vedere vulnerabilitățile externe predominante în anul 2022, și anume: prezența riscurilor semnificative de natură geopolitică, energetică, inflaționistă, dar și macroeconomică, precum și evoluțiile ulterioare incerte și consecințele imprevizibile ale acestora, menținerea unor niveluri adecvate de capital și lichiditate, atât cantitativ, cât și din perspectiva calității acestora trebuie să fie un obiectiv primordial al băncilor. Atingerea acestui obiectiv va asigura buna funcționare a băncilor, respectarea cerințelor prudențiale și menținerea încrederii deponenților în sistemul bancar.

Și, desigur, în condițiile inversării tendințelor inflaționiste și a posibilei relaxări a politicii monetare, sistemului bancar îi va reveni rolul de susținere a redresării economiei naționale după seria de șocuri resimțite pe parcursul anului 2022.

Adițional, BNM va prelua noi atribuții, ceea ce va implica efectuarea reglementării și supravegherii consolidate a pieței financiare.

Profit: Cu o inflație atât de ridicată, este timpul ca BNM să-și schimbe „indicatorul strategic” pentru a nu rămâne în „coridorul” de 5% plus sau minus 1,5%?

Tatiana IVANICICHINA: Obiectivul cantitativ al inflației de 5,0% este stabilit în baza factorilor fundamentali din economia națională. Situarea inflației peste coridorul stabilit de $\pm 1,5\%$ de la ținta actuală nu are nimic în comun cu modificarea cantitativă a țintei de politică monetară. Doar modificarea factorilor fundamentali din economia națională ar putea conduce la majorarea sau diminuarea țintei cantitative a politicii monetare.

Profit: Nu ar fi oportun ca adecvarea capitalului băncilor să se micșoreze la nivelul de 12-14%, sau chiar la 8% precum în țările UE?

Tatiana IVANICICHINA: În acest moment, cerința de capital pentru băncile comerciale este de 10%. Fiecare bancă poate avea unele cerințe suplimentare, stabilite în baza riscurilor individuale ale băncii respective în baza exercițiului SREP și care se revizuiesc cu regularitate.

În rest, cerințele suplimentare de capital sunt stabilite de amortizoarele de capital, care vizează anumite riscuri concrete referitoare la unele sectoare sau tipuri de bănci. Astfel, media pe sector a ratei fondurilor proprii totale (TSCR) pe care băncile trebuie să o mențină și să o raporteze a constituit 13,04% (aceasta a variat de la 11,50% până la 18,52%) și, respectiv, cerința adițională de capital a fost în medie de 3,04 p.p.. Totodată, media ratei TSCR la băncile sistemice a constituit 12,93%.

Atât cerința stabilită de comitetul Basel (8%), cât și cerința stabilită în Moldova (10%), au fost calculate în baza statisticii istorice – evoluțiile anterioare din sistemul bancar. Diferența în mărime este reflectarea nivelului diferit de risc caracteristic economiei noastre și economiilor statelor cu un nivel mai mare de stabilitate. Evident, odată cu trecerea timpului, dacă nivelul indicatorilor statistici respective se va modifica, BNM va reveni la nivelul cerințelor de capital.

Profit: Cum va răspunde autoritatea de reglementare la solicitările băncilor de a plăti dividende acționarilor?

Tatiana IVANICICHINA: Orice distribuție de capital de către bănci, inclusiv în contextul plății dividendelor, conduce la micșorări substanțiale de capital care pot să ajungă la un nivel la care capitalul nu va putea absorbi riscurile aferente activității unei bănci. În acest context este important, ca orice distribuție să fie sub supravegherea BNM. Cerința privind

aprobarea prealabilă a BNM acordată băncilor pentru distribuirea de către bănci a profitului către acționari se regăsește în legislație. În cadrul examinării cererilor respective a băncilor se urmărește în permanență asigurarea stabilității și a viabilității băncii.

Profit: Ce ar trebui să dețină băncile pentru ca să poată conta pe loialitatea BNM în acest sens?

Tatiana IVANICICHINA: Aici nu e vorba de loialitate, ci de analiza riscurilor pentru stabilitatea financiară a băncilor, iar ca bază la obținerea permisiunii BNM pentru distribuirea dividendelor servește respectarea în totalitate a prevederilor legislației. Cât privește anul care vine, deciziile BNM vor fi luate în funcție de provocările și riscurile ce vor exista în 2023.

Tags

[interviu](#) ^[1]

[Viceguvernator](#) ^[2]

[Tatiana Ivanicichina](#) ^[3]

[profit](#) ^[4]

[sectorul bancar](#) ^[5]

[Politică monetară](#) ^[6]

Source URL:

<http://www.bnm.md/en/node/64620>

Related links:

[1] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=interviu](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=interviu) [2] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Viceguvernator](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Viceguvernator)
[3] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Tatiana Ivanicichina](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Tatiana Ivanicichina) [4] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=profit](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=profit) [5] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=sectorul bancar](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=sectorul bancar) [6] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Politică monetară](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Politică monetară)